

מסורת הש"ס

(א) לקמן ח. (ג) "במדר" יע
(ו) (א) "ע"צ, (ד) "ל"ל כל
הזכרים (ח. פ.)

הגהות הב"ח
(א) "ש"י ד"ה ה"ג כו'
אלב בדורות: (ב) שם ד"ה
זה היה מעשה כ"ל:

תוס' ישנים

הואה בסני' מי הואה.
וא"ת לדידי נמי דלא יליף
פרישת פרה מקרא האזה
דפרישת מנא ליה. וי"ל דגני
פרה מנא ליה משום
[מעלה] דמנה מעלות היו
בפרה, אבל כאן לא היו
מתקנין האזה מלגס.
בואת יבא אהרן.
בירושלמי [פ"א ה"א]
מפרש דלוחה פרישה
מדברת במלואים שמוכר
במיתת בני אהרן שהיה
במלואים. ושני תלמידי
הבבליים. אחד קני, אלא
טובים השנים מן האחד.
ת"ש כאשר עשה ביום
הזה. מנח לכפר מוקמין
ליה איום הכפורים
לדורות.

שבעת ימים פרק ראשון יומא

תורה אור

1. בואת יבא אהרן אל
הקדש פפר בן בקר
לחשאת ואיל לעלה:
ויקרא טו ג
2. כאשר עשה ביום
הזה צדק ל' לעשת לכפר
עליכם: ויקרא ח לד
3. וישכן כבוד יי על הר
סיני ויבסדה הענן ששת
ימים ויקרא אל משה
ביום השביעי מתוך
הענן: שמות כד טז

לטומאם ציוה. שמה אס זקק לאשמו ומראה דס בשעת ציהא ונמאל
טמא בשעת ימים כמשפט צועל נדה ולא יכול לעבוד ציום הכפורים:
זה וזה. כהן דיום הכפורים וכהן דפרה: **כל שבעה.** ימי ההפרשה:
מכל הטואות שהיו שם. מכל פרה ופרה היו נותנין קלת למשמרת מן
האפר בחיל כך שנינו במסכת פרה

(פ"ג משנה יא). ואני שמעתי ט' אפר
פרה של משה לא כלה: **דהואי נמי**
הואה. בפרישה דמלואים כל ז'
דכתיב (ויקרא ח) ויז על אהרן וגו'
וכתיב שבעת ימים ימלא את ידם כל
ז' עשה להם כחוק יום הראשון:
ובמלואים דם. הואת מלואים של דם
דכתיב: **דמי ר' חייא כו'.** לקמיה
בשמעתין מיימי לה: **מעלה בעלמא.**
בפרה דלאמרן וצויה"כ לכבוד כניסת
מחנה שכינה: **תניא כווסיה דרבי**
יוחנן. דליף ממלואים: **כריש לקיש.**
דליף מסני: **בואת.** קרא יתירא
הוא דלאקמן למדרש ציה ודרוש ציה
הכי בואת התורה האמורה בענין
במקום אחר יבא אהרן אל הקדש:
מאי היא. בציח ענין: **ושמש יום**
אחד. עבודת שמיני הוטלה עליו
שלאמר (ויקרא ט) קרב אל המזבח:
לאפוקי לדוקים. שהיו משנין עבודת
קטורת יוה"כ דלאקמן בהויאלו לו (דף
ג.) שהיו נותנין הקטורת על האש
בחור ואחר כך מכניסים: **וכשם**
שמפרישים. לא מקרא יליף לה אלא
מעלה בעלמא: **לחננו.** ללמדו:
אמרם. אמור מעתה: **מאי בואת.**
לשון נקבה פר ואיל דכתיב בתריה
לאו נקבות הן: **שמע מינה.** בענין
מלואים ופרישה לשון נקבה: **כהן**
גדול קמא. אהרן לבדו כל ימיו
אבל (א) דורות הבאים לא תנהוג שלא
נאמר אלא אהרן: זה (ב) **מעשה כו'.**
כלומר אי אהיה יכול לומר ויכסהו להר
ולא למשה ואילו ששה ימים הן שהיו
מראש חדש שצלו לסיני עד יום מתן
תורה ואין כאן פרישה כלל למשה
שהרי אותן ששה ימים עלה וירד
בהשכמה להזהירן על פרישתן מן האשה
ומנאות הגבלה זאת לא תאמר לפי שזו
מעשה היה אחר עשרת הדברות
בתחילת ארבעים יום שנכנס למחנה
שכינה להיות שם עם ה' לקבל הלוואות
ולקמן^א מפרש מהיכא פשיטא ליה דאחר
עשרת הדברות היו ששה ימים הללו:
ר"ע אומר. קודם עשרת הדברות
היה וששה ימים הללו הם ששה ימים
שמראש חדש עד יום מתן תורה

ובשביעי קבלום ומשה וכל ישראל עומדים לקבל עשרת הדברות
כדלמרינן (מסכת דף כד). אנכי ולא יהיה נך מפי הגבורה שמענוס
ואחר כך עלה כדי לקבל את הלוואות ולא היה שם פרישה כלל:

ויכסהו

לטומאמת ביתו אמר ליה ר' יוחנן לריש לקיש
בשלמא לדידי דילפינא ממלואים היינו
(ב) דתניא זה וזה מוין עליו כל שבעה מכל
הטואות שהיו שם דהואי נמי הואה במלואים
אלא לדיך דילפת מסיני הואה בסיני מי
הואי אמר ליה לשמאי מי ניהא במלואים
דם הכא מים הא לא קשיא דתני רבי חייא
נכנסו מים תחת דם אשך לדיך הואה בסיני
מי הואי אמר ליה מעלה בעלמא תניא בוותי'
דרבי יוחנן תניא בוותיה דריש לקיש תניא
בוותיה דר' יוחנן יבואת יבא אהרן אל הקדש
במה שאמור בענין מאי היא בענין דמלואים
ומה אמור בענין דמלואים אהרן פירש שבעה
ושמש יום אחד ומשה מסר לו כל שבעה כרי
לחנכו בעבודה ואף לדורות כהן גדול פורש
שבעה ומשמש יום אחד ושני תלמידי חכמים
מתלמידי של משה לאפוקי צדוקין מוסרין
לו כל שבעה כדי לחנכו בעבודה מכאן
אמרו שבעת ימים קודם יוה"כ מפרישין
כהן גדול מביתו ללשכת פרהרין וכשם
שמפרישין כ"ג כך מפרישין כהן השורף את
הפרה ללשכה שעל פני הבירה צפונה מזרחה
ואחד זה ואחד זה מוין עליו כל שבעה מכל
הטואות שהיו שם ואם תאמר במלואים דם
הכא מים אמרת נכנסו מים תחת דם ואומר
² כאשר עשה ביום הזה צוה ה' לעשות לכפר
עליכם לעשות אלו מעשה פרה לכפר אלו
מעשה יוה"כ והאי בואת מיבעי ליה לגופיה
בפר בן בקר לחטאת ואיל לעולה אמרי אי
לקרבן לחודיה לימא קרא בזה או באלה מאי
בואת שמעת מינה תרתי מאי ואומר וכי תימא
יוה"כ קמא הוא דבעי פרישה כראשכחן
במלואים אבל ביוה"כ דעלמא לא אי נמי
כ"ג קמא הוא דבעי פרישה אבל כ"ג בעלמא
לא ת"ש כאשר עשה וכו' תניא בוותיה דריש
לקיש משה עלה בענין ונתכסה בענין ונתקדש
בענין כדי לקבל תורה לישראל בקדושה
שנאמר³ וישכון כבוד ה' על הר סיני זה היה
מעשה אחר עשרת הדברות שהיו תחלה
לארבעים יום דברי רבי יוסי הגלילי ר"ע
אומר וישכון כבוד ה' מראש חודש

דאיכא תנא דסדר כוותיה
דתניא כוותיה דריש לקיש דילמא רבי יוחנן אמר לך אנה דלמור
אפילו כרבי יוסי הגלילי דעד כאן לא קאמר ר' יוסי הגלילי אלא בסיני
הכי הוה אבל לדורות לא גמרינן מינה לומר דתסגי בפרישת ששה
ימים כמו בסני' כדלמור רש"ל אלא כריך פרישה שבעה ימים כמו במלואים וי"ל כיון דלאשכחן ר' אלעזר דקאמר בסמוך ויקרא אל משה
[משה] וכל ישראל עומדים וכו' והיינו כר"ע אלמא כרבי עקיבא דריש לקיש דלמא משה רבי יוחנן רביה אמר ואף על גב דלא
אמרה (שמעיה דרבי יוחנן) אשכחן נמי בס"פ האשה רבה (בימות דף יז) כי הא גוונא אול רבי אלעזר אמר לשמעיה ולא אמרה שמעיה
דרבי יוחנן איקפד ר' יוחנן וכו' עד אף ר"א תלמידך יושב ודורש והכל יודעים שמורתך היא אס כן רבי יוחנן דריש להו לקראי כר"ע:

תנא בפרק (י) (הערל) (בימות דף עד): דסבירא ליה דלפילו מדאורי'
לא הותר בטבול יום אלא דטמא מת דכתיב בהיהא פרישה וטבול יום
דשרן דלמי בקי' מטמא מת א"כ לדידיה צועל נדה לא אחי בקל
ואומר דאיכא למיפוך מה לטמא מת שאינו מטמא משכב התחטון
כעלין צועל נדה וטמא ריב"ז:
כוותיה סבירא ליה:

נכנסו מים תחת דם. דלאו לגמרי
דרשה גמורה היא הא
דגמרי ממלואים אלא אסמכתא
בעלמא דעיקר קרא דכאשר עשה
ציום הזה יש לפרש דציום ראשון של
ז' ימי המלואים אמר להם כאשר
עשה ציום הזה לזה ה' לעשות כל ז'
ימי המלואים וכן פרש"י פשוטו
בפירוש חומש וכיון דאסמכתא בעלמא
הוא אין לחוש אי אמרינן נכנסו מים
תחת דם: **הואה בסיני** מי הוה.
וא"ת והא הוה בסיני הואת דם דתמי'
(שמות כד) ויקח משה את הדם וזרק
על העם ויש לומר אותה זריקה לא
היתה בשביל טהרה שהיה עליה על
משה לבדו מרק אלא על כל העם אלא
דם הצרית הוה דכתיב (שם) הנה
דם הצרית אשר כרת ה' עמכם אי
נמי ה"ק הואה כל ז' בסיני מי הוה
ותימה לי דלאקמן בפירקין (דף ט.)
אמרינן אחד זה ואחד זה מוין עליו
כל ז' ומסקין דלכד משנה ויש לומר
במלואים הוה הואה כל ז' אבל ציום
הכפורים דזירות האחרונים גזרו על
ההואה משום שנות ואסרוה בשבת
ותימה לי דלאקמן מפרש ראשון שמה
שלישי שני שמה שלישי וכו' ומנא ליה
לגמרא דטעמא דרבי מאיר משום
חששא לימא משום דגמר ממלואים
דהוה הואה כל ז' ושמה רבי יוסי
דרבי חנינא דקאמר הכי לקמן סבירא
ליה כריש לקיש דלא גמר ממלואים
אלא מעלה בעלמא משום שהיה חששא
ראשון דילמא שלישי וכו' אי נמי יש
לומר אפילו מאן דגמר ממלואים
סבירא ליה דקרא אסמכתא בעלמא
וא"כ אי לאו דאיכא טעמא קלת לא
הוה מנכרי רבנן הואה להכי אינטריך
לפרושי טעמא: **תניא** בוותיה
דריש לקיש. דרבי יוסי הגלילי ס"ל
כוותיה תימה לי וכרבי יוחנן נמי מי
לא תניא הא ר"ע ס"ל כר' יוחנן דלא
יליף מסני וי"ל כדר אייתי לעיל תניא
כוותיה דרבי יוחנן דעדיפא מינה
דמתניתין סתמא כרבי יוחנן והדר
קאמר תניא נמי כוותיה דריש לקיש

דאיכא תנא דסדר כוותיה
דתניא כוותיה דריש לקיש דילמא רבי יוחנן אמר לך אנה דלמור
אפילו כרבי יוסי הגלילי דעד כאן לא קאמר ר' יוסי הגלילי אלא בסיני
הכי הוה אבל לדורות לא גמרינן מינה לומר דתסגי בפרישת ששה
ימים כמו בסני' כדלמור רש"ל אלא כריך פרישה שבעה ימים כמו במלואים וי"ל כיון דלאשכחן ר' אלעזר דקאמר בסמוך ויקרא אל משה
[משה] וכל ישראל עומדים וכו' והיינו כר"ע אלמא כרבי עקיבא דריש לקיש דלמא משה רבי יוחנן רביה אמר ואף על גב דלא
אמרה (שמעיה דרבי יוחנן) אשכחן נמי בס"פ האשה רבה (בימות דף יז) כי הא גוונא אול רבי אלעזר אמר לשמעיה ולא אמרה שמעיה
דרבי יוחנן איקפד ר' יוחנן וכו' עד אף ר"א תלמידך יושב ודורש והכל יודעים שמורתך היא אס כן רבי יוחנן דריש להו לקראי כר"ע:
במקום